

Handleiding voor de taalcoach

bij lesbrief 18 – Kwaliteiten: dit kan ik goed!

Achtergrondinformatie

- Deze lesbrief gaat over kwaliteiten: wat kun je goed? Waar liggen jouw talenten? Voor sommige cursisten is dit misschien de eerste keer dat zij over dit onderwerp nadenken en praten. Weten wat je kwaliteiten zijn, is belangrijk om verschillende redenen:
 1. Kennis van wie je bent en wat je wilt, geeft kracht en zelfvertrouwen
 2. Als je weet waar je kwaliteiten liggen, kun je betere keuzes maken. Je weet beter welke opleiding, welk werk of vrijwilligerswerk bij jou past.In deze lesbrief ligt de nadruk op punt 1: bewustwording van eigen kwaliteiten. In lesbrief 19 'Ik doe mee!' wordt verder ingegaan op punt 2: hoe zet je jouw kwaliteiten in voor de wereld om je heen?

Leerdoelen

De cursisten leren:

- wat kwaliteiten zijn
- oefenen met woorden die bij elkaar horen
- praten over kwaliteiten
- vragen stellen over kwaliteiten

Materiaal in het lespakket

- Lesbrief Kwaliteiten: dit kan ik goed!
- Lijst met kwaliteiten (bijlage 1)

Materiaal zelf meenemen

- Nvt

Voorbereiding

- Lees de lesbrief en de achtergrondinformatie goed door.
- Bekijk de kwaliteitenlijst in bijlage 1. Ken jij de cursisten al wat langer? Dan kan het leuk zijn om voorafgaand aan de les voor elke cursist een kaartje/briefje te schrijven met daarop 1 of meerdere kwaliteiten die jij bij de cursist vindt passen. Bijvoorbeeld: '*Beste Dawit, jij bent vrolijk en zorgzaam. Groetjes, Sanne*'. Geef de kaartjes aan de cursisten bij het bespreken van de kwaliteiten (laatste bladzijde van de lesbrief).

Woordenschat

- de kwaliteit
- het compliment
- zelfvertrouwen
- trots
- zorgzaam
- creatief

1. Introductie

- Bekijk en bespreek samen de foto's op de voorkant. Wat is hier te zien? Laat de cursisten de foto's beschrijven.
- Vertel dat jullie deze les ervaringen gaan uitwisselen met elkaar en dat iedereen de tijd krijgt om zijn/haar verhaal te vertellen.
- Het woord 'kwaliteiten' is erg belangrijk in deze les. Zorg dat iedereen goed snapt wat hiermee wordt bedoeld. Zeg bijvoorbeeld: *We gaan vandaag praten over kwaliteiten. Een kwaliteit zegt iets over wie je bent; over wat je goed kunt. Een kwaliteit is altijd positief.*

Geef een paar voorbeelden:

- vriendelijk, aardig
- sociaal (je kunt goed met mensen omgaan)
- rustig

Bij een kwaliteit kun je zeggen:

Ik ben... (noem hier eventueel een kwaliteit die je zelf hebt en leg uit waarom je die hebt: ik ben sociaal, ik kan goed met mensen omgaan en makkelijk met iemand praten).

2. Instructie en verwerking

A. Het gesprek

- Lees het gesprek voor. Laat vervolgens één (of meer) cursist(en) het gesprek voorlezen.
- Begrijpen de cursisten alles wat er staat? Bespreek lastige woorden. Gebruik de toelichting van de woorden zoals hieronder beschreven.
- Waar gaat het gesprek over?
- Bespreek de vraag die in de inleiding van het gesprek staat. Welk antwoord geven de cursisten op de vraag?
- Bespreek oefening 1 gezamenlijk. Laat de cursisten de zinnen hardop voorlezen en overleggen of ze het in de tekst hebben gehoord/gelezen. Als het niet in de tekst staat, laat ze dan vertellen hoe het wel in de tekst staat.
- Bespreek oefening 2 gezamenlijk. Laat de cursisten de woorden hardop uitspreken. Kennen ze de woorden? Laat ze vervolgens zelfstandig of in tweetallen de oefening maken. Bespreek de oefening gezamenlijk.

B. Woorden

- Bespreek samen de woorden uit oefening 3. Neem hier uitgebreid de tijd voor! Gebruik de flietskaarten om de woorden in te slijpen en oefen met het nazeggen. Achter in de 'bijsluiter voor taalcoaches' worden extra suggesties gegeven voor leuke werkvormen met de flietskaarten.
- Tips voor het bespreken van de woordbetekenissen:
 - **De kwaliteit:** iets waar je goed in bent. Iets wat je goed kunt. *Mijn moeder luistert altijd en helpt mij met de opvoeding: haar kwaliteit is 'goed voor mensen zorgen'.*
Mijn broer maakt altijd leuke grapjes: zijn kwaliteit is humor.
 - **Het compliment:** iets aardigs zeggen over iemand:
Wat kun jij goed koken!
Wat een mooie tekening heb jij gemaakt!
Wat goed dat jij naar fietsles gaat!
 - **zelfvertrouwen:** als jij iets wilt doen, dan geloof je dat het goed zal gaan. Je vertrouwt op jezelf.
Ik ga het examen halen. Ik heb goed geleerd: ik heb zelfvertrouwen.

Zij is erg onzeker: zij heeft weinig zelfvertrouwen.

Ken jij iemand die veel zelfvertrouwen heeft? Hoe zie je dat?

- **trots:** blij zijn met wat je gedaan hebt. Of blij zijn met wat iemand anders doet (of heeft gedaan).

Ik ben geslaagd voor mijn examen: ik ben trots op mijzelf!

Mijn zus maakt mooie jurken: ik ben heel trots op haar!

Ben jij wel eens trots? Kun je daar iets over vertellen?

- **zorgzaam:** goed voor andere mensen zorgen. Zorgzame mensen kunnen vaak goed luisteren. Ze helpen graag.
- **creatief:** zelf dingen maken. Creatieve mensen kunnen bijvoorbeeld goed tekenen, kleren maken of schilderen.

Ben jij creatief? Of ken je iemand die creatief is? Wat maakt hij/zij?

- De cursisten schrijven de woorden over in hun lesbrief. Laat ze daarbij eerst het woord hardop lezen en daarna opschrijven, inclusief lidwoord. Let op de juiste spelling. Laat de meer gevorderde cursisten ook een zin maken met het woord.

C. Spreken

Lijst maken

- Schrijf het woord 'Kwaliteiten' op een een bord of flap-over. Laat de cursisten voorbeelden geven van verschillende kwaliteiten. Hoeveel kwaliteiten kunnen jullie samen bedenken?
- NB: je kunt eventueel een bestaande kwaliteitenlijst (bijlage 1) gebruiken om de lijst aan te vullen. Je kunt deze lijst ook als uitgangspunt nemen wanneer het lastig is voor cursisten om zelf kwaliteiten te bedenken.

Bespreken in tweetallen

- Laat de cursisten in tweetallen de verschillende vragen bespreken. Is dat nog te lastig? Bespreek de vragen dan plenair. Let er op dat iedereen aan het woord komt.
- Verdiepende vragen: zijn er deelnemers met een wat hoger taalniveau (A2+) dan kunnen ook één of meer van de volgende vragen gesteld worden:
 - *Wat is voor jou ...? (vul hier de betreffende kwaliteit in)*
 - *Wat betekent deze kwaliteit voor jou? Leuk, handig, wat kun je ermee?*
 - *Welk(e) voorbeelden kun je geven die laten zien dat jij deze kwaliteit hebt?*
 - *Ken jij andere mensen die deze kwaliteit ook hebben? Doen zij werk of vrijwilligerswerk waarbij ze deze kwaliteit gebruiken?*
 - *Zijn er kwaliteiten die in jouw geboorteland extra belangrijk zijn?*

D. Eindopdracht

Leg uit wat de eindopdracht is. Doe zelf eventueel een paar 'powerposes' voor: met je armen in je zij of met je armen over elkaar. Schouders naar achteren, voeten stevig op de grond, kin een beetje omhoog.

E. Thuisopdracht

Je gaat deze week 2 mensen de volgende vraag stellen: 'wat zijn mijn kwaliteiten? Wat kan ik goed?'. Schrijf de antwoorden op of laat de antwoorden inspreken op jouw telefoon.

Belangrijk! Belangrijk! Belangrijk! Belangrijk! Belangrijk! Belangrijk! Belangrijk! Belangrijk!

Begin de eerstvolgende bijeenkomst met een terugblik op de thuisopdracht.

Stuur een dag voor de bijeenkomst nog even een herinnering in de appgroep: 'Heb je al aan iemand gevraagd 'wat zijn mijn kwaliteiten?'. Neem de antwoorden morgen mee naar de les'.

Bespreek met elkaar: welke kwaliteiten zijn er genoemd? Hoe is het om dit te horen?

3 Terugblik – notities van de taalcoaches

- Geef kort achter elkaar wat stellingen. De cursisten geven aan: *waar* of *niet waar*. Controleer aan de hand hiervan of de leerdoelen voldoende bereikt zijn. Noteer dit in je schrift. Voorbeelden:
 - Iedereen heeft kwaliteiten ja/nee
 - Een compliment is hetzelfde als een kwaliteit ja/nee
 - Het is goed om te weten wat jouw kwaliteiten zijn ja/nee
 - ...
- Wat waren echte eyeopeners? Wat wisten ze eerst niet? Weten ze waar ze terecht kunnen met vragen? Noteer je bevindingen in je schrift.

Spreken

Maak een lijst: welke kwaliteiten kunnen jullie samen bedenken?
Schrijf ze op een groot vel papier.

Bespreek met elkaar

1. Wat zijn jouw kwaliteiten? Waar ben je goed in? Maak de zin af:
ik kan goed ...
2. Krijg jij wel eens een compliment? Hoe voelt dat?
3. Geef jij wel eens een compliment? Aan wie? ...
4. Is het goed om te weten wat jouw kwaliteiten zijn? Waarom?

Eindopdracht

Hoe zie jij er uit als je je sterk voelt of trots bent op jezelf? Kun je dit uitbeelden? Hoe staan je voeten? Wat gebeurt er met je schouders? Staat iedereen goed? Maak dan een groepsfoto.

Opdracht voor thuis

Stel 2 mensen de vraag: wat zijn mijn kwaliteiten/wat kan ik goed?
Schrijf de antwoorden op (of laat de antwoorden inspreken op
jouw telefoon).

Kwaliteiten dit kan ik goed!

Lesbrief 18

Deze lesbrief gaat over kwaliteiten

Wat leer je in deze les?

Je leert:

- wat kwaliteiten zijn
- oefenen met woorden die bij elkaar horen
- praten over kwaliteiten
- vragen stellen over kwaliteiten

Het gesprek

Lees het gesprek of luister naar de taalcoach

Jona is 10 jaar. Hij zit in groep 6. Zijn moeder Eliza helpt hem met zijn huiswerk.

Wat zijn de kwaliteiten van Jona?

Jona: Mama, kun je mij helpen met mijn huiswerk? Ik moet een opdracht maken.

Eliza: Wat is de opdracht?

Jona: Ik moet opschrijven wat mijn **kwaliteiten** zijn. En ik weet niet zo goed wat dat is: een kwaliteit...

Eliza: Een kwaliteit is iets waar je goed in bent. Iets wat je goed kunt.

Jona: Zoals grapjes maken?

Eliza: Ja, precies. Zijn er nog meer dingen waar jij goed in bent?

Jona: Ehm... de juf zegt dat ik goed kan **luisteren**. En ik kan **goede vragen** stellen.

Eliza: Dat vind ik ook! En ik vind jou **creatief** en **zorgzaam**. Als oma hulp nodig heeft, dan help jij haar altijd. Ik ben **trots** op jou.

Jona: Weet je wat jouw kwaliteit is, mama?

Eliza: Nee?

Jona: **Complimenten** geven!

Eliza: Haha! Dankjewel: dat is een mooi compliment.

Oefening 1

Staat het in de tekst?

	ja	nee
Jona moet woordjes leren	☐	☐
Een kwaliteit is iets waar je goed in bent	☐	☐
Jona kan goed luisteren	☐	☐
Jona werkt netjes.....	☐	☐
Eliza is trots op Jona	☐	☐
Eliza heeft geen kwaliteiten	☐	☐

Oefening 2:

Welke woorden horen bij elkaar?

Trek een lijn

zorgzaam	school
creatief	iets aardigs zeggen
kwaliteit	helpen
trots	dingen maken
luisteren	wat je goed kan
huiswerk	zelfvertrouwen
compliment	oren

Oefening 3

Woorden: zeg na, schrijf over en maak een zin.

1. de kwaliteit

.....
.....

2. het compliment

.....
.....

3. zelfvertrouwen

.....
.....

4. trots

.....
.....

5. zorgzaam

.....
.....

6. creatief

.....
.....

zorgzaam

zelfvertrouwen

de kwaliteit

creatief

trots

het compliment

Lijst met kwaliteiten

Avontuurlijk	Open
Behulpzaam	Positief
Bescheiden	Precies
Betrouwbaar	Rustig
Creatief	Serius
Eerlijk	Slim
Enthousiast	Sociaal
Geduldig	Sportief
Gevoelig	Spontaan
Gezellig	Sterk
Gul	Vriendelijk
Gastvrij	Vrolijk
Handig	Zelfstandig
Nieuwsgierig	Zorgzaam